

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321201504
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5321201504.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jozefa Turzu, vo veci starostlivosti o maloleté deti: B. D., nar. X.X.XXXX, Z. D., nar. XX.X.XXXX a E. D., nar. X.X.XXXX, všetky bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matky K. D., nar. XX.X.XXXX, bytom S. I. XXX a otca A. D., nar. XX.X.XXXX, bytom S. I. XXX, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca maloletých detí voči rozsudku Okresného súdu Čadca, č. k. 16P/13/2021-124 zo dňa 24.2.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca vo výroku I. zmenil vyživovaciu povinnosť otcovi A. voči maloletým deťom z dovtedajšej sumy 100 eur mesačne od 25.5.2021 na sumu 150 eur mesačne u maloletej B. D., 140 eur u maloletej E. D. a 140 eur u maloletého Z. D. s tým, že otec je povinný zvýšené výživné platiť do 15. tého dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí. Súd vo výroku II. vyčíslil zameškané výživné za obdobie od 25.5.2021 do 24.2.2022 v celkovej sume 1.329,35 eur a povolil otcovi splátky po 50 eur mesačne splatné spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok v prípade neplnenia čo i len jednej splátky alebo jej časti. Vo výroku III. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá na ne nárok. Konštatoval, že o výživnom bolo naposledy rozhodované Okresným súdom Čadca č.k. 10C/57/2011-61 zo dňa 9.11.2011, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom v sume po 100 eur na každé dieťa. Týmto rozsudkom bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, deti boli na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu podľa svojich možností a schopností ako aj odôvodnených potrieb maloletých detí. Od rozvodu manželstva otec maloletých detí na výživu neprispieva, matka poberala náhradné výživné, prispievať začal až od decembra 2020. Súd konštatoval, že od posledného určenia výživného ubehla dlhšia doba, zvýšili sa náklady na produkty osobnej spotreby, ošatenia, obuvi, školských pomôcok a potrieb, maloletý Z. navštevoval predškolské zariadenie a E. mala len tri roky. Otec sa s deťmi nestretáva, nad rámec výživného im nič neposiela. Matka je invalidná dôchodkyňa, poberá dôchodok v sume 355,60 eur, okrem toho prídavok na tri deti v sume 76,50 eur a výživné od otca v súčasnej dobe 300 eur mesačne. Iný príjem nemá. Z tohto príjmu platí nájomné v sume 130 eur, elektriку a plyn v sume 60 eur, životnú poisťku deťom v sume 25 eur, maloletej B. internát v sume 30 eur a stravné (raňajky, obedy a večere) v sume 100 eur, ako aj cestovné v sume 20 eur, vreckové v sume 15-20 eur týždenne, plus oblečenie, obuv a školské pomôcky, potreby na všetky deti. Z daňového priznania otca súd zistil, že v roku 2009 vykázal základ dane 8.054,66 eur, neskôr bol vedený ako uchádzač o zamestnanie do 1.5.2011, pričom naposledy pracoval do 8.9.2011. Súd potom vychádzal z toho, že je v možnostiach a schopnostiach otca maloletých

detí ako povinného podieľať sa na ich výžive v takom rozsahu zodpovedajúcom jeho kvalifikácii, ako aj z jeho príjmov živnostníka, ktoré reálne dosahoval. Otec maloletých detí nepreukázal súdu vážne dôvody, pre ktoré sa vzdal príjmu od roku 2011, ktorý predtým bol schopný dosahovať a ktorý podľa názoru súdu by bol schopný dosahovať aj v súčasnej dobe. Súd uviedol, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Pri skúmaní schopnosti a možnosti povinnej osoby pritom nerozhodujú len jej skutočné zárobkové a majetkové pomery, ale aj potencionálne príjmy, t.j. nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale to, čo je objektívne možné aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, pracovné skúsenosti a podobne, nakoľko povinnosťou rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy a vývoja maloletých detí. Svoje rozhodnutie súd zdôvodnil s poukazom na ustanovenie zákona č. 36/2005 Z.z. (Zákon o rodine), najmä ustanovenia § 24, § 36, § 75 a § 78 ods. 1/. Súd tiež konštatoval, že od posledného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté deti uplynula doba viac ako 11 rokov a situácia sa preukázateľne výrazne zmenila nielen s návštevou školy, keď B. navštevuje strednú školu, maloletý Z. a maloletá E. druhý stupeň základnej školy, ale do úvahy bolo potrebné vziať aj rast cien, zvýšenie výdavkov vo všetkých oblastiach súvisiacich s riadnym zabezpečením výchovy a výživy detí. Otec poukazoval na skutočnosť, že pre neplatenie výživného bol vo výkone trestu odňatia slobody, avšak táto skutočnosť nemôže byť hodnotená v jeho prospech. Zvýšené výživné súd priznal od podania návrhu, t.j. 26.5.2021 a zameškané výživné určil ako rozdiel v celkovej sume 1.329,35 eur a otcovi umožnil splátky po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote sa odvolal otec maloletých detí a uviedol, že nie je schopný platiť ani doterajšieho výživné vo výške 100 eur mesačne, ale žiada, aby súd mu uložil výživné na jedno dieťa 30 eur mesačne. Pracuje ako robotník na stavbe vo firme STAVE-EM a jeho príjem činí 680 eur mesačne. Z toho má náklady na bývanie 200 eur, stravu 300 eur. Uviedol, že má priateľku, ktorú si plánuje vziať za manželku. Je v druhom mesiaci tehotenstva. Následne v ďalšom podaní nazvanom ako „Oprava“ uviedol, že je zamestnaný vo firme TESPKA a jeho príjem činí 290 eur. Popri tom si zarába príležitostnými brigádami zhruba vo výške 390 eur mesačne. Uviedol, že by bolo vhodné, aby si aj matka maloletých detí našla prácu s prihliadnutím k svojmu zdravotnému stavu. Existuje aj práca na doma, ktorú by mohla vykonávať. Uviedol, že nie je manželom matky maloletých detí od roku 2011 a nie je povinný sa o ňu starať na úkor seba. Podľa neho dcéra si môže od 16 rokov privyrábať na brigádach a nie stále peniaze pýtať len od neho. Taktiež aj syn.

3. K podanému odvolaniu sa matka ani opatrovník nevyjadrili.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 CMP až § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP uznesenie prvoinštančného súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Z vykonaného dokazovania pred prvostupňovým súdom mal odvolací súd preukázané, že návrhom zo dňa 25.5.2021 sa domáhala matka maloletých detí úpravy práv a povinnosti vo vzťahu k výške vyživovacej povinnosti, keď poukázala na skutočnosť, že od poslednej úpravy výživného uplynul dlhší čas, pričom deti fyzicky vyrástli, navštevujú vyšší stupeň školy a ich základné potreby na zabezpečenie výživy a kultúrneho života stúpili. Otec maloletých detí so zvýšením výživného nesúhlasil, naopak, žiadal, aby súd vyživovaciu povinnosť upravil tak, že bude povinný poskytovať výživné v sume 30 eur mesačne na každé dieťa. Argumentoval tým, že má zárobok len okolo 690 eur, pričom nemá povinnosť živiť bývalú manželku, nakoľko v súčasnej dobe má priateľku a očakáva narodenie dieťaťa.

6. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a princípov uvedených v Zákone o rodine pre zvýšenie vyživovacej povinnosti, s poukazom na vykonané dokazovanie postupoval pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti prvoinštančný súd správne a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu zhoduje.

7. Podľa § 62 ods. 1, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Vzhľadom na vek maloletých detí je zrejmé, že sú prakticky v celom rozsahu odkázané na výživu rodičov, pričom súd prvej inštancie, ako aj súd odvolací mal preukázané, že naposledy o výživnom bolo rozhodované v roku 2011, zvýšenie výživného bolo vykonané s odstupom viac ako 10 rokov. Je nepochybné, že došlo jednak k nárastu životných nákladov (to však aj u rodičov) ale najmä maloleté deti sú fyzicky vyspelejšie, navštevujú vyšší stupeň základnej školy a zvýšili sa všetky výdavky súvisiace s zabezpečením bývania, zakupovanie základných školských potrieb, pomôcok, obuv, ošatenie. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní v odôvodnení rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným opísal stanoviska procesných strán, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade § 220 CSP zdôvodnil. Vo svojom odvolaní otec maloletého dieťaťa neuviedol žiadne iné dôvody, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav, resp. s ktorým by sa už nevysporiadal prvoinštančný súd. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie považuje v celom rozsahu za správne a preto ho potvrdil, majúc za to, že je v schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu maloletých detí výživné v sume na maloletú B. 150 eur mesačne, na maloletého Z. a E. po 140 eur mesačne. Keďže otec si dobrovoľne neplnil vyživovaciu povinnosť, súd rozhodol odo dňa zvýšenia výživného aj o zameškanom výživnom, ktoré povolil splácať v splátkach po 50 eur mesačne, čo je primerané vzhľadom na istinu a možnosti a schopnosti otca. Odvolací súd vzhľadom na ustanovenie § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).